

DEĞİŞEN GÜVENLİK ALANINDA SİVİL TOPLUM AKTÖRLERİNİN GÜVENLİKLEŞTİRME STRATEJİLERİNE ELEŞTİREL BİR BAKIŞ: HEDEFLER VE SONUÇLAR

Dr. Şirin Duygulu ELCİM
İstanbul Şehir Üniversitesi

1. Giriş ve Gerekçeleştirme

“Ebola büyüyen bir bölgesel ve küresel güvenlik tehdidir.”¹

Barack Obama, ABD Başkanı

“Pek çoğumuz AIDS’in bir sağlık sorunu olduğunu düşünüyorduk. Yanılıyorduk... şimdiye kadar gördüğümüz hiçbir şey Afrika toplumlarının barış ve istikrarına AIDS salgını kadar büyük bir zorluk oluşturmuyor... büyük bir kalkınma krizi, daha da önemlisi, bir güvenlik krizi ile karşı karşıyayız.”²

James Wolfensohn, Dünya Bankası Eski Başkanı “Gelecek trendler arasından iklim değişikliği ulusal güvenliğimizi etkileyecek.”³

2014 İklim Değişikliği İntibak Yol Haritası Bu ve benzeri açıklamalar pek çok farklı konunun güvenlik için tehdit oluşturabildiklerine işaret ediyor. Bahsi geçen sorunlar ve güvenlik arasındaki ilişki organik olmaktan ziyade inşa edilmiş bir ilişki. Ancak kurulan bu ilişki kaçınılmaz bir sürecin ürünü olmadığı gibi bir konunun uluslararası gündeme gelebilmesi için güvenlikle ilişkilendirilmesi gerek bir koşul da değil. Sınırşan çevre, sağlık, insan hakla-

1 “Ebola is a ‘National Security Priority,’ Obama says,” CNN, 8 Eylül 2014, <http://edition.cnn.com/2014/09/07/politics/ebola-national-security-obama/>.

2 Alıntıldığı yer Singer 2002.

3 US Department of Defense, 13 Ekim 2014.

rı, insani ihtiyaçlar gibi konuların gündeme getirilmesini amaçlayan çok ortaklı kampanyalar neden gündeme getirmek istedikleri konuları güvenlik tehdidi olarak çerçevelerler? Bu sorunun önemi güvenlik çerçevesinin kullanıldığına dair pek çok gözlem bulunduğu halde kampanyaların neden bazı konuları güvenlikleştirip bazılarını güvenlikleştirmedeği üzerine yeterli çalışma bulunmamasından kaynaklanıyor. Güvenleştirmeyi teşvik eden ve onu mümkün kılan koşullar hakkında yeterince bilgi sahibi olmamız güvenlikle başarı arasındaki bağlantının sorgulanmadan kabul edilmesine sebep oluyor.

Bu çalışmanın sorusuna geleneksel olarak cevap veren teori güvenlikleştirme çalışmalarından geliyor. Bu literatüre göre güvenlik objektif bir gerçeklikten ziyade⁴ oluşturulmuş bir kavramdır, bu sebeple de her konu, başarıyla gerçekleştirildiği takdirde, dil kullanımı ile güvenlik tehdidi haline getirilebilir.⁵ Güvenleştirmeye literatürünü sınıraşan kampanyaları anlamak için kullanan çalışmalar, kadın, barış ve güvenlik⁶ ve kanlı elmaslar⁷ gibi pek çok konunun bu kampanyalar tarafından devletlerin güvenlik önceliklerine hitap edip onların desteklerini almak amacıyla güvenlikleştirildiğini ortaya çıkarıyor.⁸ Bu çalışmalara göre devletlerin güvenlik hassasiyetlerine dokunuyor olmak kampanyaların güvenlik kullanımı tercihlerini açıklamak için yeterli bir koşul olarak değerlendiriliyor.

Ne var ki güvenlikleştirmenin sebeplerini sorgulamadan kabul eden yaklaşım cevaplanmamış sorular bırakıyor. Her ne kadar güvenlikleştirme teorisine dayanan çalışmalar bu eylemle kampanya başarısı arasında bağlantıyı sorgulamaya gerek görmese de sınıraşan destek kampanyaları literatürü bize Kara Mayınlarının Kullanımı Önleme Kampanyası,⁹ Kadın Sünnetinin Önlenmesi Kampanyası¹⁰ ve Uluslararası Ceza Mahkemesinin Kurulması için Kampanya¹¹ gibi pek çok girişimin güvenlik dili kullanmadan ya da bilinçli bir güvenlik dışılaştırma çabasıyla başarıya ulaştığını gösteriyor. Bu bulgular da bize güvenlik çerçevesi kullanımı ve sınıraşan kampanya başarısı arasındaki ilişkiyi sorgulamamız gerektiğini gösteriyor. Bu sorgunun önemini arttıran bir başka boyut da güvenlikleştirme literatürünün güvenlikleştirmenin uzun vade-

4 Waever 19 95.

5 Buzan et al. 1998.

6 Hudson 2010.

7 "Diamonds, Death and Destruction: A History," <http://www.pacweb.org/en/diamonds-death-and-destruction>.

8 Hudson 2010.

9 Price 1998; Hubert 2000.

10 "Ban FGM Campaign," <http://www.npwj.org/FGM/BAN-FGM-CAMPAIGN.html>.

11 "Coalition for the ICC," <http://www.wfm-igp.org/content/coalition-icc>.

li sonuçların ilişkin ortaya koyduğu çekinceler. Güvenlikleştirme literatürüne göre, he ne kadar bir sorunun güvenlik için oluşturacağı tehdidin vurgulanması o konunun önceliklendirilmesine katkı sağlayacak olsa da, uzun vadede konunun siyasetin dışına çekilmesine dolayısıyla da sivil aktörlerin etki alanının dışına taşınmasına sebep olacağı çekincesini de beraberinde getiriyor.¹² Konunun bu boyutu devletdışı aktörlerin kendilerini dışarıda bırakacak bir siyasal gelişime sebep olması riskine rağmen güvenlikleştirme yöntemine neden başvurduklarını anlamayı daha da önemli kılıyor.

1990'dan sonra başlamış ve/veya etkinliğini sürdürmüş ve Tablo 1'de listelenmiş otuz sekiz sınır aşan kampanyanın üç farklı seviyede (gündem belirleme, siyasi taahhüt ve politika uygulama) güvenlik dili kullanan eğilimlerini ve ulaştırdıkları başarı seviyesini karşılaştıran bu çalışma, güvenlikleştirme ile başarı arasında sorgulanmadan kurulan bağın gerçekliğini sorguluyor.

Tablo 1: Araştırmada İncelenen Uluslararası Kampanya Alanları

AIDS	Yerinden Edilmiş Topluluklar
GMO-Karşıtlığı	Yasadığı Vahşihayat Ticareti
Tütün Ürünleri Karşıtlığı	Uluslararası Ceza Mahkemesi
Anti-Toksinler	Jubilee 2000
Savaş Karşıtlığı	Kara Mayınları
Uluslararası Finans Kuruluşları Karşıtlığı	Yoksulluğu Ortadan Kaldırma
Kuş Gribi ile Mücadele	Gebelikte Anne Ölümü
Bioçeşitlilik	Mahremiyetin Korunması
Çocuk İşçiler	Yağmur Ormanlarının Korunması
Çocuk Askerler	Çatışmalarda Cinsel Şiddet
İklim Değişikliği	Küçük Silahlar
İklim Mültecileri	Ter Atölyeleri
Misket Bombaları	Şeffaflık
Kanlı Elmaslar	Kadına Yönelik Şiddet
Barajlar	Savaş Suçları Mahkemeleri
Uzayın Silahsızlandırılması	Suyun Korunması
Kadın Sünneti	Kadın, Barış ve Güvenlik
İnsan Ticareti	Kadınların Üreme Hakları
İnsani Müdahale	İşkence

Karşılaştırmalı analiz sonucunda sınıraşan kampanyalar arasında giderek yayılan bir güvenlikleştirme eğilimi görülmediği gibi, güvenlikleştirilen ve güvenlikleştirilmeyen kampanyaların üç evredeki başarı seviyeleri karşılaştırıl-

12 Elbe 2006; Woods 2005; Mawdsley 2007.

dığında da güvenlikleştirmenin başarıyla orantılı olduğunu gösterecek verinin bulunmadığı sonucu ortaya çıkıyor. Bu da aktörlerin güvenlik dili kullanmadaki motivasyonlarının kendiliğinden gelecek bir başarı beklentisinden farklı olabileceğini, dolayısıyla da kampanyaların çerçeveleme tercihlerinin altında yatan sebeplerin daha detaylı incelenmesi gerekliliğini ortaya koyuyor.

2. Güvenlikleştirme, Sınıraşan Kampanyaların Evreleri ve Başarı Kriterlerinin Tanımlanması

Bu çalışmanın çerçevesi içerisinde bir konunun güvenlikleştirilmiş kabul edilmesi dört koşuldan en az birinin gerçekteşmesine dayanmaktadır. Bu koşullar: (a) konunun bir güvenlik tehdidi olarak tanımlanmış olması; (b) konunun uluslararası gündeme getirilmeye değer olmasının sebebinin konunun oluşturduğu güvenlik tehdidi ile açıklanması; (c) kampanyanın bir güvenlik örgütünü (BMGK gibi) harekete geçmeye çağırması ve (d) konunun çözümü için askeri müdahale/operasyon önerilmesi. Güvenlik dilinin kampanyalar tarafından kullanımı, kampanyaya dahil olan aktörler tarafından hazırlanmış raporlar, basın açıklamaları, editörlere mektuplar, misyon bildirileri ve konferans çağrıları incelenerek kodlanmıştır.

Araştırmanın bağımlı değişkenini oluşturan kampanya başarısı, sınıraşan kampanyaların farklı evreleri için ayrı ayrı tanımlanmıştır. Kampanya fikrinin ortaya atılışından konunun uluslararası gündeme gelmesine kadar geçen süre gündem belirleme evresi olarak tanımlanmıştır. Bu evredeki başarı kriteri konunun hedeflenen uluslararası mecranın gündeminde tanınması olarak şekilendirilmiştir. BM'yi hedefleyen kampanyalar için konunun BN Genel Kurul'u gündemine getirilmiş olması yeterli görülmeyerek konu üzerine Genel Kurul kararı alınıp alınmadığı araştırılmıştır. Buradaki tercih Genel Kurul kararının üye ülkelerin en az salt çoğunluğunun desteği ile olabilmesinden kaynaklanmıştır. Kararların salt çoğunluk gerektirmesi gündemde yer bulup bulunmadığını ölçmeyi sağlamakla birlikte kararların bağlayıcı olmaması gündem belirleme evresi ile siyasi taahhüt ve politika uygulama evrelerini ayrıştırmayı kolaylaştırmaktadır.

Bir konunun uluslararası gündemde tanınması ile konunun çözümüne yönelik uluslararası politika geliştirilip uygulanması uzun, karmaşık ve kaçınılmaz olmaktan uzak bir sürecin sonunda mümkün olmaktadır. Bu çalışmanın amacı çerçevesinde siyasi taahhüt evresi konuya ilişkin davranış ve politikaları değiştirilmesi hedeflenen aktörlerin ilgili değişikliği yapacaklarını çeşitli yollarla taahhüt ettikleri evreye işaret eder. Bu taahhüt fon sağlama sözü, uluslararası bir anlaşmanın imzalanması, uluslararası konferansın sonuç bildirgesine katılım veya katılımı teşvik gibi farklı şekillerde vücut bulabilir. Bu evrede güvenlik dilinin kullanılıp kullanılmadığı ilgili protokol, anlaşma ve misyon bildirilerinin incelenmesi ile ölçülmüştür. Bu evrede kampanyaların başarılarının

ölçümü çeşitli güçlükler barındırmaktadır zira her kampanya ve kampanyaya konu olan konu hedef aktörlerden farklı seviyelerde taahhüt talep etmektedir. Bazı kampanyalar için fon sağlama sözü öncelikliken diğerleri için uluslararası bir örgütün kurulması birincil talep olabilir. Bu sebeple kampanyaların başarı seviyesi sabit bir kritere göre değil, talep edilen eylemin ne kadarının hedef aktörler tarafından taahhüt edildiğine bakılarak ölçülmüştür.

Siyasi taahhüt aşaması incelenirken bir kampanyanın başarılı kabul edilmesi için hedef aktörlerinin tamamının taahhütte bulunması koşulu aranmıştır. Ancak hedef aktörlerin çoğunluğunun taahhütte bulunması da yeterli bir ölçüt olmayacağı değerlendirilmiştir zira her aktörün vereceği taahhüt kampanya hedefinin gerçekleşmesi için eşit öneme sahip değildir. Dolayısıyla örneğin kara mayını üretmeyen, depolamayan ve kullanmayan bir ülkenin kara mayınları kampanyasını desteklemek için vereceği taahhüt kara mayını üreten ve/veya kullanan bir ülkenin taahhüdünden daha zayıf bir başarı göstergesidir.

Politika uygulama evresine gelindiğinde hedef aktörlerin verdikleri siyasi taahhütlerin gereklerini ne kadar yerine getirdikleri incelenmiştir. Burada taahhütlerin iç politikanın değiştirilmesi yolu ile ne kadar uygulamaya döktüğüne, fon sağlama sözlerinin ne derece gerçekleştirildiğine, imzalanan anlaşmaların onaylanıp onaylanmadığına bakılmıştır. Kampanya hedeflerinin kampanyanın gerçekleştirilmesini sağladığı politikalar yolu ile sağlanıp sağlanmadığı konusu ise gerekli veri bulunmadığından konu dışında bırakılmıştır.

3. Bulgular

Yukarıda da belirtildiği gibi bu bölümde bulguları sunulan karşılaştırmanın temel amacı iki yönlüdür. Birincisi, literatürün bir konunun güvenlikleştirilmesi ile gündeme getirilmesi arasında varsayıldığı pozitif bağlantının test edilmesi; ikincisi ise sınıraşan kampanyalar literatüründe artarak yer bulan sosyal sorunların kampanyalar eliyle güvenlikleştirilmesinin giderek yaygınlaştığına dair kanının test edilmesidir.¹³

Bu amaçla aşağıdaki analiz güvenlik dilinin kampanya savını oluştururken ana çerçeve olarak kullanılabilecek sıklığını ve bu kullanımın başarı ile eşleşip eşleşmediğini test etmeyi amaçlamıştır.

13 Örneğin Hudson 2010; Hartmann 2010.

Tablo 2: Sınıraşan Politika Yapımının Farklı Evrelerinde Güvenlik Dili Kullanımı

Vaka sayısı	Gündem belirleme evresi	Siyasi taahhüt evresi	Politika uygulama evresi
Güvenlik çerçevesi kullanılmış	5 (%13.2)	8 (%25)	8 (28.6%)
Güvenlik çerçevesi kullanılmamış	33 (%86.8)	24 (%75)	20 (71.4%)
Toplam	38 (%100)	32 (%100)	28 (100%)

Kampanyalar arasındaki güvenlik dili kullanımı eğilimine bakıldığında literatürün öngördüğü sınıraşan kampanyalar arasında güçlü bir güvenlik dili kullanımı eğilimi olduğuna dair savın desteklenmediği ortaya çıkmıştır. Gündem belirleme evresinde incelenen otuz sekiz kampanyadan sadece beşi (%13.2) ana sav çerçevesi olarak güvenlik tehdidi vurgusunu kullanmıştır. Gündem belirleme evresinden siyasi taahhüt evresine geçmeyi başaran otuz iki kampanya içerisinde sekizi (%25) güvenlik çerçevesi kullanırken son evre olan politika uygulama evresine geçen kampanyalardan sekizi (%28.6) güvenlik çerçevesini ana çerçeve olarak kullanmıştır.

Bu bulgular ışığında literatürdeki savların aksine güvenlik çerçevesinin sınıraşan kampanyalar tarafından sıkça ve yaygınlaşarak kullanıldığını destekleyecek güçte bir korelasyonun gözlemlenmemiştir. Bu bulgu sınıraşan kampanyalar alanının kaçınılmaz bir şekilde güvenikleşmeye doğru evrildiği korkusunun gerçeği yansıtmadığını göstermektedir. Sınırlı olmakla birlikte evreler arasında gözlemlenen güvenlik dili kullanma eğilimindeki artış ayrıca incelenmesi gereken bir konu olarak ortaya çıkmaktadır.

Kampanyaların gündem belirleme evresindeki dil kullanımları ile bu evrede ulaştıkları başarı arasındaki bağlantıya yakından bakılacak olursa Tablo 3 ve Tablo 4'te görüldüğü gibi güvenlik dili kullanımı ve kampanya başarısı arasında bir korelasyon olduğunu gösteren veriye ulaşılamamıştır.

Tablo 3: Gündem Belirleme Evresinde Güvenlik Çerçevesi Kullanımı

		Başarılı	Kısmen Başarılı	Başarısız	Toplam
Gündem belirleme evresi	Güvenlik çerçevesi kullanılmış	4 (%80)	0 (%0)	1 (%20)	5 (%100)
	Güvenlik çerçevesi kullanılmamış	23 (%69.6)	5 (%15.2)	5 (%15.2)	33 (%100)

Tablo 4: Kampanyaların Dil Kullanımı ve Başarı Seviyelerine Göre Dağılımı: Gündem Belirleme Evresi

Gündem Belirleme Evresi			
Güvenlikleştirilmiş	Başarılı	Kısmen Başarılı	Başarısız
		Kanlı Elmaslar Savaş Suçları Mahkemeleri Kadın, Barış ve Güvenlik Şeffaflık	
Güvenlikleştirilmemiş	AIDS Tütün Ürünleri Karşıtlığı Anti-Toksinler Kuş Gribi ile Mücadele Bioçeşitlilik Çocuk İşçiler Çocuk Askerler İklim Değişikliği İklim Mültecileri Misket Bombaları Barajlar İnsan Ticareti İnsani Müdahale Yerinden Edilmiş Topluluklar Uluslararası Ceza Mahkemesi Jubilee 2000 Kara Mayınları Gebelikte Anne Ölümleri Çatışmalarda Cinsel Şiddet Küçük Silahlar Ter Atölyeleri İşkence Kadınlara Yönelik Şiddet		
		GMO- Karşıtlığı Savaş Karşıtlığı Kadın Sünneti Mahremiyetin Korunması Kadınların Üreme Hakları	Uluslararası Finans Kuruluşları Karşıtlığı Uzayın Silahsızlandırılması Yoksullukla Mücadele Yağmur Ormanlarının Korunması Suyun Korunması

Gündem belirleme evresinde incelenen otuz sekiz kampanya içerisinde güvenlik dilini ana kampanya çerçevesi olarak kullanan beş kampanyadan dördü (%80) başarılı olurken bir tanesi (%20) bu seviyede başarısız olmuştur. Güvenlik dili kullanmamış kampanyaların başarı seviyelerine bakıldığında ise güvenlikleştirilmemiş otuz üç kampanyadan yirmi sekizinin en az kısmi başarıya ulaştığı, beş tanesinin ise (%15) başarısız olduğu görülmektedir.

Siyasi taahhüt aşamasında sınıraşan kampanyaların güvenlik dili kullanımı ve ulaştıkları başarı seviyeleri yakından incelendiğinde gündem belirleme evresindeki ile benzer bulgulara ulaşılmıştır (Tablo 5 ve Tablo 6).

Tablo 5: Siyasi Taahhüt Evresinde Güvenlik Dili Kullanımı

		Başarılı	Kısmen Başarılı	Başarısız	Toplam
Siyasi Taahhüt Evresi	Güvenlik çerçevesi kullanılmış	4 (%50)	3 (%37.5)	1 (%12.5)	8 (%100)
	Güvenlik çerçevesi kullanılmamış	10 (%41.6)	13 (%54.2)	1 (%4.2)	24 (%100)

Tablo 6: Kampanyaların Dil Kullanımı ve Başarı Seviyelerine Göre Dağılımı: Siyasi Taahhüt Evresi

Siyasi Taahhüt Evresi			
	Başarılı	Kısmen Başarılı	Başarısız
Güvenlikleştirilmiş	AIDS Kanlı Elmaslar İnsani Müdahale Kadın, Barış ve Güvenlik	Uluslararası Ceza Mahkemesi Çatışmalarda Cinsel Şiddet Küçük Silahlar	İklim Mültecileri
Güvenlikleştirilmemiş	Tütün Ürünleri Karşıtlığı Anti-Toksinler Kuş Gribi İle Mücadele Bıoçeşitlilik Çocuk İşçiler İklim Değişikliği İnsan Ticareti Kara Mayınları Kadına Karşı Şiddet Savaş Suçları Mahkemeleri	GMO Karşıtlığı Savaş Karşıtlığı Çocuk Askerler Misket Bombaları Barajlar Kadın Sünneti Jubilee 2000 Gebelikte Anne Ölümleri Mahremiyetin Korunması Ter Atölyeleri İşkence Şeffaflık Kadınların Üreme Hakları	Yerinden Edilmiş Topluluklar

Gündem belirleme evresini başarıyla geçerek siyasi taahhüt evresine gelen ve bu araştırma dahilinde incelenen otuz iki kampanyadan güvenlik çerçevesini bu evredeki ana kampanyaya dili olarak kullanan sekiz kampanyadan yedisi en az kısmi başarıya ulaşmışken biri (%12.5) başarısız olmuştur. Güvenlik çerçevesi kullanmayan yirmi dört kampanyaya bakıldığında bunlardan yirmi üçünün en az kısmi başarıya ulaştığı birinin ise (%4.2) bu seviyede başarısız olarak politika uygulama evresine geçemediği gözlemlenmiştir. Bu bulgular ışında siyasi taahhüt evresinde de güvenlikleştirmenin kampanyaya başarısı üzerinde gözlemlenebilir bir olumlu katkısının karşılaştırmalı analizle desteklene-meyeceği sonucu çıkmaktadır.

Tablo 7: Politika Uygulama Evresinde Güvenlik Dili Kullanımı

		Başarılı	Kısmen Başarılı	Toplam
Politika Uygulama Evresi	Güvenlik çerçevesi kullanılmış	1 (%12.5)	7 (%87.5)	8 (%100)
	Güvenlik çerçevesi kullanılmamış	1 (%5%)	19 (%95)	20 (%100)

Son olarak politika uygulama evresine ulaşmış yirmi sekiz kampanyanın çerçeve kullanımı ile başarı seviyeleri karşılaştırmalı olarak incelendiğinde yine literatürde öne sürülen pozitif korelasyonu destekleyecek bulguya ulaşamadığı görülmektedir. Bu bağlamda güvenlik çerçevesi kullanan sekiz kampanyadan birinin yüksek seviyede başarıya ulaşırken yedisinin (%87.5) kısmi başarıya ulaştığı görülmüştür. Güvenlik çerçevesi kullanılmamış yirmi kampanya içerisinde de bir tanesi yüksek seviyede başarıya ulaşırken on dokuzu (%95) kısmi başarıya ulaşmıştır.

Tablo 8: Kampanyaların Dil Kullanımı ve Başarı Seviyelerine Göre Dağılımı: Politika Uygulama Evresi

		Politika Uygulama Evresi	
		Başarılı	Kısmen Başarılı
Güvenlikleştirilmemiş	Kanlı Elmaslar		AIDS Kuş Gribi İklim Değişikliği İnsan Ticareti İnsani Müdahale Uluslararası Ceza Mahkemesi Kadın, Barış ve Güvenlik
	Kara Mayınları		GMO Karşıtlığı Tütün Ürünleri ile Mücadele Anti-Toksinler Savaş Karşıtlığı Bioçeşitlilik Çocuk İşçiler Çocuk Askerler Misket Bombaları Barajlar Kadın Sünneti Jubilee 2000 Gebelikte Anne Ölümleri Mahremiyetin Korunması Ter Atölyeleri İşkence Şeffaflık Kadına Karşı Şiddet Savaş Suçları Mahkemeleri Kadınların Üreme Hakları

4. Sonuç ve Değerlendirme

Yukarıda detaylandırılan bulgular ışında üç temel sonuca ulaşılmıştır. Birincisi, literatürde geniş olarak yer bulan varsayımın aksine güvenlik çerçevesi sıklıkla kullanılmadığı gibi güvenlik çerçevesi kullanılması ile kampanya başarısı arasında kanıtlanabilir bir ilişki bulunamamıştır. Güvenlikleştirilmiş kampanyalar arasında sistematik başarı hiç bir seviyede gözlemlenmediği gibi

güvenikleştirilmemiş kampanyalar arasında da sistematik bir başarısızlık gözlemlenmemiştir. İkinci olarak güvenikleştirilmemiş ama başarısız olmuş ve güvenikleştirilmediği halde başarılı olmuş kampanyalara dair bulgular güvenlik çerçevesinin kullanımın kampanya başarısı için gerek ya da yeter koşul olmadığı sonucunu ortaya çıkar mıştır.

Üçüncü olarak siyasi taahhüt evresinde güvenikleştirilmemiş kampanyaların politika uygulama evresinde de bu çerçeveye sadık kaldığı gözlemlenmiştir. Ancak Tablo 4, 6 ve 8 karşılaştırmalı olarak incelendiğinde benzer bir çerçeve sürekliliğinin güvenikleştirilmemiş kampanyalar arasında da var olduğunu söylemek mümkündür. Dolayısıyla gözlemlenen sürekliliğin güvenikleştirmeden gelen özel bir etkiden ziyade siyasi taahhüt evresinde kullanılan dilin kurumsallaşmaya başlamasıyla açıklanmasının mümkün olduğu öne sürülebilir.

Aktörlerin güvenlik dilini seçmesinin altında yatan dinamiklerin incelenmesi daha detaylı çalışmalarla mümkün olacaktır. Bu çalışma, güvenikleştirmeyi özel ve dinamikleri kendine has bir süreç olarak kabul ederek güvenikleştirmeye bir karakutu olarak yaklaşmaktansa diğer çerçeveleme tercihleri ile karşılaştırmalı olarak incelemenin gerekliliğini vurgulayarak bu yolda bir ilk adım oluşturmaktadır.

KAYNAKÇA

- Buzan, B., O. Waever, and J. Wilde. 1998. *Security: A New Framework of Analysis*. London: Lynne Rienner.
- Elbe, S. 2006. Should HIV/AIDS Be Securitized? *International Studies Quarterly* 50(1): 119-44.
- Hartmann, B. 2010. Rethinking Climate Refugees and Climate Conflict: Rhetoric, Reality and the Politics of Policy Discourse. *Journal of International Development* 22:233-46.
- Hubert, D. 2000. *The Landmine Ban: a Case Study in Humanitarian Advocacy*. Occasional Paper no. 42, Providence, RI: Thomas J. Watson Jr Institute for International Studies.
- Hudson, N. F. 2010. *Gender, Human Security and the United Nations: Security Language as a Political Framework for Women*. New York: Routledge.
- Mawdsley, E. 2007. The Millennium Challenge Account: neo-liberalism, poverty and security'. *The Review of International Political Economy*. 14(3):487-509.
- Price, R. 1998. Reversing the Gun Sights: Transnational Civil Society Targets Land Mines. *International Organization* 52(3):613-44.
- Singer, Peter W. 2002. AIDS and International Security. *Survival* (44)1:145-158.
- Waever, O. 1995. Securitization and Desecuritization. In *On Security* edited by R. Lipschutz, 46-86. New York: Columbia University Press.
- Woods, N. 2005. The Shifting Politics of International Aid. *International Affairs*. 81(2):393-409.